

Nadešel čas pro evropskou tajnou službu?

V **Evropském domě** se již počtvrté konala debata z cyklu **Café Evropa**. 23. 3. přivítala moderátorka Eva Kličková z Českého rozhlasu bezpečnostního poradce **Andora Šándora** a ředitele Centra transatlantických vztahů **Alexandra Vondru**, kteří přišli debatovat o tom, zda již nadešel čas na **evropskou tajnou službu**.

Hosté se věnovali také útokům v Bruselu, jež se udály den před debatou. Podle Alexandra Vondry jsme na Západě vytěsnili zlo jako součást našeho světa. „Útok v Bruselu nebyl dlouhodobě plánovaný, byl spíchnutý narychlo. **Pokud zpravodajské služby nefungují v Belgii, nemohou fungovat na evropské úrovni,**“ prohlásil úvodem. Vondra nepovažuje vznik evropské tajné služby za reálný, základem musí být důvěra a plná spolupráce mezi Německem a Francií, což označil za utopii, přesto by dle něho mohla fungovat lepší koordinace bezpečnostních složek. „**Umím si představit analytický tým, ale neumím si představit společnou exekutivní část,**“ uvedl Vondra. Skeptický byl ohledně vzniku evropské tajné služby i Andor Šándor: „**Smyslem zpravodajských služeb je pomoci státům vládnout, ale EU není státem a ani Evropská komise není vládou.**“



„Zpravodajská služba EU vyžaduje společnou zahraniční, bezpečnostní a obrannou politiku, a to nejen na papíře.“



„Pokud zpravodajské služby nefungují v Belgii, nemohou fungovat na evropské úrovni.“

„Zpravodajská služba EU vyžaduje společnou zahraniční, bezpečnostní a obrannou politiku, a to nejen na papíře. Musí něčemu sloužit, mít nějaký cíl,“ řekl Šándor a dodal, že nyní je na evropské úrovni, vzhledem k velikosti EU a odlišnosti zájmů jejích členů, zbytečná. Důležité jsou podle něho osobní vazby, nicméně je třeba se vyvarovat lapsů - „**pochybení povede k tomu, že si od nás ostatní dál budou brát vše, co potřebují, jen nám už tolik sami nedají.**“ „Málokdo má u nás vztahy na tak vysoké úrovni,“ doplnil Vondra. V návaznosti na bruselské útoky Šándor za podstatu boje proti terorismu označil boj proti jeho příčinám - penězům, které ho živí. „**Není v silách zpravodajských služeb sledovat všechny osoby na cestě k radikalizaci,**“ prohlásil Šándor a připomněl, že při množství obecné kriminality je důležité zajistit rozumné financování. „**Nalít peněz samo o sobě nic nevyřeší, ale vítám, když ve společnosti panuje souhlas s větším financováním bezpečnostních složek,**“ reagoval Vondra a podotkl, že „**...dát najevo slabost je to nejhorší, co můžeme udělat.**“ Šándor poukázal na obtížnost infiltrace radikálů, např. v Evropě se jedná o velmi uzavřené komunity menšin.

Šándor vnímá **problém v nedostatku policistů a vojáků z etnických menšin - „nevíme o nich nic a žádná instituce nás v tomhle nezachrání.“** Podle Vondry pro infiltraci „**...musí být motivací osobní nastavení hraničící se sebeobětováním, což lze na národní úrovni, ale v EU v dohledné době fungovat nemůže.**“ Debata pokračovala dotazy posluchačů a komentářem ex-poslance **Jana Klase**, který uvedl, že „**...Češi jsou nejméně vhodný národ pro budování tajných služeb, jelikož nevěří.**“ Na dotaz týkající se Ruska reagoval Šándor: „**Rusové jsou pragmatici, posílají do Evropy spoustu agentů na odpočinek, zásadní hrozba pro ně leží na Zakavkazsku.**“ Zabývat bychom se měli hlavně agenty mezi byznysmeny. Kvzňikající Globální strategii EU Vondra uvedl, že „**...jsme v situaci, kdy 95 % energie politiků odčerpává samotná záchrana EU, na aktivní politiku mnoho nezbyvá,**“ a podle Šándora „**...vznikne velmi obecný dokument - čím méně se můžete shodnout, tím víc se rozměňuje.**“ Závěrem pak Šándor hodnotil přístup politiků: „**Nevědí, co s informacemi dělat. V Česku neví, jak reagovat na zahraniční zprávy, moc tu nefunguje propojení zahraniční politiky a zpravodajství.**“



Zastoupení v České republice



Evropský parlament
Informační kancelář
v České republice



Organizátoři v rámci projektu Café Evropa poskytují prostor pro svobodnou diskusi. Jejich závěry však nelze zaměňovat s oficiálními stanovisky a postoji institucí EU.

www.cafe-evropa.cz